

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

*****

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

— I P O L Y S Á G O N . —

felelős szerkesztő:

H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen

szombaton reggel.

A MI MINDENNAPI KENYERÜNK.

Irta *Ivanka István.*

Amiért a mi atyánkhoz minden nap imádkozunk, ez a mi mindennapi kenyérünk is veszélyeztetve van már a háború következtében. Nem ugyan a mára nézve, de nekünk, kik se a mező liliomai, se az ég madarai nem vagyunk, az Istentől elrugaskodott ellenségeinkkel szemben a holnapra is kell gondolnunk.

A kenyérmagvakból tavall igen kevés termett. Pedig több kellene mint máskor. Több mint békeidőben. A halál napszámosai többet fogyasztanak, mint a mezők munkásai. Behozatalunk nincs. És így egyedül a magunk kis készletére vagyunk szorítva.

Itt tehát csakis a takarékoság, a józan beosztás segíthet.

Nem mondom, hogy már is nélkülöznünk kell. Csak takarékoskodni azzal, amink van. De takarékoskodni csak is azzal lehet, ami van, s addig amíg van. Ha már nincs, csak nélkülözhetünk. Nekünk azonban, hála Isten, ma még van, csak kimélnünk kell, hogy jusson és maradjon is. Holnapra is maradjon.

Köztudomású, hogy a magyar ember rendszerint többet eszik, mint amennyi az életfentartásához, az erőben maradáshoz okvetlen szükséges. Csak azt kell tehát megszorítani.

Naponként és szájonként csak egy-egy karéj kenyérral, egy-egy villára való méltéval kevesebb s a holnapok egy tekintélyes része már biztosítva van. Avagy sok másnak juthat abból, amit mi különben fölöslegesen fogyasztanánk.

Ime, nemesak karddal és szurony-nyal, nemesak a szívünkkel, de késsel villával és a gyomrunkkal is szolgálhatjuk a hazát.

Igen, ma hazafiúi kötelesség, nemesak meghalni a hazáért, de érte takarékoskodni, önmegtartódnak lenni. Ugy osztani be még étkezésünket is, hogy a meglévő készletekből másoknak is, mindnyájunknak jusson ujig. Ugy a harsztéri vitéz csapatoknak, mint az itthoni munkás népnek. (Sőt még a heréknek is. Mert azokra is szükség van a kasban.):

Mint mindenütt, itt is az asszonyoknak kell jó példával előljárni. Ami híres magyar gazdaszszonyainknak.

A konyha füstjén sok elszáll.

Ott sokat meg lehet takarítani. Annélkül, hogy az étel ize rosszabb lenne. Annélkül, hogy a kosztosok színén meglátszanék. Legföljebb a hájunk apad meg egy kissé. S ki bánja azt?

A gazda pedig, akinek termett, ne tartson meg magának többet, mint amennyi neki, a házanépének, a munkásainak elég. Takarékosan elég. A fölösleget pedig becsületesen engedje át a közfogyasztásnak.

Nem ingyen kéri.

Ne rejtegesse, ne dugdosson senki semmit. S ne játssza át termését oly lelketlen üzerek kezére, akik azt a helyi, az ország fogyasztása köréből, némi haszonért kivonják. Idegenbe esempészik. Mert ez ma nemesak hogy tisztességtelen dolog, de nyilvánvaló hazafiatlanság. S az ilyen embert, ha gazda, mint gazdát, ha molnár mint lisztet, ha kereskedő, mint kúfárt meg kell bélyegezni. Ha pellengér, ha szégyenoszlop volna még a piacokon, mint a régi szigorú erkölcsü világban, oda kellene kikötni, hogy a kijátszott, megrövidített polgárok leköpjék őket.

Mert, ha mindenkor utálatos is a sötétben bujkáló uzsoráskodás, a csalafintaság, a lelketlen nyereségvágy, az ilyen időkben, mint a maiak, mikor mindnyájunknak, csak egy szent kötelességünk lehet, a haza megmentése: kétszeres bűn alacsony, hitvány telhetlenségéből a nemzet egy nagy részét esetleg koplalásnak tenni

ki, vagy legalább is oly nélkülözésnek, ami elkerülhető lett volna, ha a kufárok a nemzet templomának előcsarnokából idején kilettek volna korbácsolva.

A tisztességes üzletember előtt emeljünk kalapot. Szorítsunk vele kezét. Bármilyen fán termett is. S bármily Istent imád is. De, aki nem üti meg a tisztesség mértékét, szedjük le róla a keresztvizet, akár van rajta, akár nincs. És sohase irigyeljük az ő hasznát, és ne kövessük példáját.

A kormány atyai gondoskodással mindent elkövet, hogy az élet-halál tusáját vivő nemzet helyzetét élelem hiánnyal ne súlyosbítsa.

„Sehonnai bitang ember“ mondaná Petőfi, — *aki ebben a kormányt ma nem támogatja. Aki fölösleges készleteit a közfogyasztásnak nem engedi, elrejtji, vagy külföldre juttatja.* Az ilyen nem érdemli meg, hogy magyar honpolgár legyen. S jobb ha kivándorol, mint hogy itt esúfítsa a nemzetet.

Elvárom minden igaz magyar hazafitól, hogy ilyen szegyet nem hoz a fajtájára. S ha botlott, jóvá teszi. Nem mellveréssel és csupán bűnvallással, de további becsületes magaviselettel.

Tehát nemesak imádkozzunk a mindennapi kenyérért, de takarékoskodjunk, s úgy járjunk el mindenben, hogy ez nemesak magunknak, de az egész nemzetnek meglegyen, úgy ma, mint holnap.

Isten velünk!

A háború.

100.000 fogoly a Mazuri csatában. 41.000 a Kárpátokban. — A mazuri téli csatában az eddig között 64.000 fogolyon kívül 40.000 újabb foglyot ejtettek a németek. — Összesen 300 ágyut zsákmányoltak. — A Kárpátokban foglyul ejtett 29 000 főnyi létszám 64 tisztre és 40.036 főnyi legénységre emelkedett — 34 gépfegyvert és 9 ágyut zsákmányoltunk. — Meghíusult orosz támadások a Kárpátokban. — 2006 orosz elfogtunk, négy ágyut zsákmányoltunk. — Prasznysz várost a német elfoglalta. — Több min: 10.000 foglyot, több mint 20 ágyut, és igen sok hadiszert zsákmányolt.

A Mazuri-tavak vidékén lefolyt téli hadjárat befejezést nyert. De csak az üldöző harcok fejeződtek be, mert a német nagy főhadiszállás a Bobr és Narev folyók felé megindított harcok továbbfolyását jelenti, sőt egészen új harcok kifejlődését közli Grodnótól, északra, tehát a Nyemen folyó irányában. Csak az üldöző harcok értek tehát véget, azok a harcok, amelyek

Kelet-Poroszország teljes megtisztítását tüzték ki célul. A német hadvezetés újabb célja azonban, amely felől az oroszok még vak tájékozatlanságban vannak s amelynek az irányából csak annyit lehet megállapítani, hogy a Nyemen, Bobr és Narev felé tör, szakadatlanul halad tovább.

A téli hadjáratot követő üldözés tehát végett ért és olyan csattanót ho-

zott amire a Hindenburg őseredeti alkotó tehetsége képes. A február 18-án közölt fogoly- és zsákmánystatistikának olyan óriási megnövekedését kaptuk, ami a Mazuri-téli hadjáratot most már egészen az első Mazuri-csata mellé állítja; sőt az azóta eltelt fél-estendő megváltozott körülményeihez képest azt messzire túl is szárnyalja.

Ujabb negyvenezer foglyot kaptunk a már jelentett hatvannégyezerhez, újabb 225 ágyut a már jelentett hetvenöthöz; a gépfegyverek számát és a hadianyag mennyiségét pedig még megközelítőleg sem lehet áttekinteni. Ezzel százezernél többre megy azoknak az oroszoknak a száma, akik a Mazuri téli hadjáratban lerakták a fegyvert s köztük hét orosz tábornok is; a zsákmányolt háromszáz ágyun felül pedig azoknak az ágyuknak a száma és municiónak mennyisége, amit az oroszok elraktak a németek szeme elől a tavak mélyibe, szintén ismeretlen még. Csak az egyik tóból például nyolc elsüllyesztett nehéz ágyut ástak ki eddig a németek.

Sievarsnak hívják azt az orosz, aki a teljesen megsemmisített tizedik orosz hadsereget vezette az új Mazuri-csataiban. A régóta Rennenkampf vezette. Az új orosz vereség tehát a Sievars nevéhez tapad. A német győzelemhez mind a kétszer Hindenburg adta a nevet és a lelket. Harmadszor is ő adná; de az oroszoknak aligha lesz kedvük, hogy még egyszer egy új nevet szállítsanak és egy új — hadsereget.

*

Közel 40.000 foglyot ejtettünk eddig a kárpáti harcokban. Vezérkarunk utolsó jelentése állapítja meg, ezt a létszámot, amit a január végétől folyó harcok a néhány nap előtti időpontig eredményeztek. A legutóbbi napok elfogottjai tehát még nem is szerepelnek ebben a tömegben.

Február 13-án közölte a vezérkari jelentés, hogy a kárpáti harcokban el-

fogott oroszok száma huszonkilencezre növekedett. Mint Höfer megjegyzi, ezt a számot hivatalos orosz jelentés hamisnak bélyegezte. Hát az orosz jelentésnek annyiban igaz is van, hogy mára ez a szám már valóban hamisan adja vissza a valóságot, mert a huszonkilencezer azóta újabb tizenkétezerrel növekedett meg. Ennyi orosz rakta le ismét a fegyvert nem is egy hét leforgása alatt olyan harcokban, amelyekben az elfogottak száma csak kis részét teszi az egyéb veszteségnek, — a halottaknak és a sebesülteknek. Hiszen nem mulik el nap, hogy Höfer ne számolna be az oroszok előretörési kísérleteinek súlyos véres visszaveréséről.

Vegyük még ehhez azt a vérvesztést, amit az orosz csapatok enmaguknak okoztak azáltal, hogy egész ezredeket kellett megtizedelniük, amelyek megtagadták az engedelmességet és az életben hagyottakat azután leölözték kocsikban szállították vissza Oroszország belsőjébe haditörvényszék elé.

A három hét alatt ejtett több mint negyvenezer fogoly ezek után csak halvány képét nyújtja a kárpáti harcokban elszenvedett összes orosz veszteségeknek. De másrészt el kell ismerni azt is, hogy az oroszok még mindig makacsul tartják kárpáti hadállásaikat, sőt előretörési kísérleteiket most már a nyugatgalíciai frontra és a lengyelországi Nida-vonalra is áttették. Az utóbbi helyeken egyes elszigetelt orosz előretörések visszavetéséről a ma Höfer-jelentés ismét megemlékezik. A Kárpatokban pedig, különösen az ottani arcvonal nyugati szakaszán, tehát a lupkovi hágótól a duklai hágóig húzódó vonalon, számos orosz támadást mond újra megghisítottnak.

A galíciai front nyugati és déli részén az ellenség tehát nem adta még fel a reményt, hogy frontunkat benyomja. Ezzel szemben a front keleti

szárnyán, a Dnyeszter alatti terepen, tuljutottunk a Nadvorna—Kolomea vonalon. Az oroszok itt Stanislaw irányában vonultak vissza, nyilván, hogy a harcot a Dnyeszter alatt rájuk nézve kedvezőbbnek ígérkező terepen vegyék föl. Erre mutat, hogy a Höfer-jelentés közlése szerint a Dnyesztertől délre a harc terjedelme növekszik. Jó auspicium azonban, hogy tegnap az ellenségnek egy erősebb csapatát ezen a vonalon is visszavetettük, kemény harc után ugyan, de a kemény harcok foglyokba és zsákmányban is megmutatkozott a kiérdemelt eredménye: kétezer orosz kényszerítettünk a fegyverlerakásra s négy ágyút és sok hadianyagot zsákmányoltunk.

*

A német hadvezetőség ma érkezett jelentése szerint Prasznyisz várszerűen kiépített várost tegnap keletporoszországi tartalékcsoportok rohammal elfoglalták. Több mint 10000 hadifogoly, több mint 20 ágyu, egy nagy gépfegyverraktár és igen sok hadiszer jutott a kezükre.

A Visztulától északra vivott egyéb harcokban a legutóbbi harcokban a németek 5000 orosz ejtettek foglyul.

Elhibázott jótékonyág.

(Ne segélyt adjunk a népnek hanem munkát.)

Gyönyörű karitatív munka folyik most az országban. Segítenek mindenkét, a ki csak igazolja, hogy a családfejtartó hadba-vonult.

Legyen áldás a jó szívek munkáján! De legyen szabad reávilágítanunk arra is, hogy a társadalomnak ez a jótékonyági nagy adója rettenetes erkölcsellenes eredményeket szül. Nem kertelünk, nem titkolódzunk, de feltárjuk az igazi helyzetet!

A népsegélyezés és a hadisegély pénzek a nép soraiban az urhatnamság, az igényfokozás, a naplopás elősegítői lettek. Bárkivel beszéljünk ez ügyben, mindenki tud egy-egy elrettentő példát. Egyik arról tud, hogy az azelőtti dolgos mosónője ma 120 koronát kap havonta és egy szemét sem

A háborus háztartás.

(Hogyan szolgálhatják asszonyaink a háborút itthon.)

Nem mondok újat vele, mikor Montekuli mondását idézem, hogy a háboruhoz pénz, pénz és pénz kell.

Ha ez így volt 1664-ben a mikor Kara Musztafa által Bécs ellen vezetett és óriásinak mondott hadsereg 300 ezer emberből állott: el sem, vagy alig tudjuk elképzelni, hogy ma midőn milliós hadseregek vannak a harcokban mennyi kell ebből az anyagból, a melyből mióta a világ fenn áll lehetett sok — de elég soha sem volt.

A mostani háború megtanít arra, hogy a magunk erejében bizva és csakis arra támaszkodva kell végigküzdenünk a reánk kényszerített harcot. Mi nem importálhatunk gyarmatainkról fekete, sárga, bronz bőrű harcósokat, mi nem hozhatunk a tengeren túlról élelmi cikkeket; nekünk abból a készletekből kell megélnünk, a melyeket a múlt évi elég gyöngye termés jutott nekünk. Nekünk importált és zsoldba fogadott csapatok nélkül kell helyt állnunk a harcokban, úgy harcossaink, mint azok és a mi élelmezési szükségleteink pótlásánál csak magunkra vagyunk utalva.

Nem akarok a harcossok pótlásával fog-

lalkozni, mert hisz nap-nap után látjuk, hogy a pótlásra és megerősítésekre hivatott népfelkelőink mily lelkes kedvvel járulnak a sorozó bizottságok elé, mily hazafias lelkesedéssel vonulnak be csapataikhoz kiképzetésük végett, alig várják, hogy a „disznó muszkát“ és a „kutya szerbet“ löhessék, pusztíthassák, hanem megakarom világítani a nem kevésbé fontos részét a hadviselésnek és ez a rendelkezésre álló készletekkel való okos takarózkodás.

Nincs az a sok, ami elne fogyna. és nincs aza a kevés, ami elég ne lenne, tartja a közmondás. Targyaljuk meg ez utóbbit, mert hisz kevés az amivel rendelkezünk, és ennek a kevésnek elégnek kell lenni. A kormány törvényadta jogánál fogva már bizonyos korlátok közé szorította a fogyasztást, megállapította a kenyér előállításához szükséges és megengedhető liszt-neműek arányát, így a tiszta buza vagy rozs liszthez legújabbban 50 százalék árpa vagy kukorica lisztet kell keverni.

Hát bizony ez sokaknak rosszul esik; így hallottam egy béres asszonytól kinek urasága az előírás szerint a buza és rozs részét árpával pótolta „hogy ez bizony nem lesz jó kezeit eszokolom, mert az árpácska követem alásnan csak a musirkáknak való.“

Idegenkedünk attól amit még nem pró-

báltunk, mert előre szuggeráljuk magunknak azt, hogy ez nem is lehet jó, pedig olvashatjuk az újságokból, hogy a németek nagy eszárja is ily módon készített hadikenyeret eszik, és ez neki jólesik; azt hiszem megehetjük mi is.

De miért kell nekem ilyen kenyeret ennem, mondja valaki, hisz nekem van pénzem, meg tudom fizetni ha még oly drága is! vagy nekem van tiszta buzám, beőröltetem és eszem olyat, amilyenhez szokva vagyok, vagy amilyen izlik!

Hát kérem itt van a különbség a normális és a háborus állapotok között, mert most midőn egyesek életüket, vagyonukat áldozzák a hazáért, az egyéniség előtérbe tolásának és kivételének nincsen helye. — Ha már nekünk oly szerencsés véletlen jutott osztályrészül, hogy nem kell a harcokban vagy a hadterületen lévők szenvedéseit viselnünk, igenis kötelességünk minden tehetségünk szerint hozzájárulni ahhoz, hogy a harcban lévők és az ország súlyos állapotán könnyítsünk azáltal, hogy takarékosan élve kenyeret juttassunk mindenkinek, mert ha én meglévő buza készletemből csak felényt használok el, igen természetes a másik tele megmarad azok számára a kik reá szorulnak.

Ez volna a kenyérről, de tudjuk, hogy a háztartásban sok egyéb is van, a minek gazdaságos felhasználásával szintén meg-

dolgozik, ellenben naponta megiszik három üveg sört. A másik arról, hogy a szomszéd iparosné már nem vállal varrást, mert mióta az ura hadba ment, annyi pénzt kap maga és gyermekei után, hogy mindennap megehetik egy doboz — szardiniát. A harmadik arról panaszkodik, hogy favágót drága pénzen nem kap stb. stb. stb.

Nem a mi kötelességünk itt adatokat felsorolni. De felesleges is. Tény és köztudat, hogy soha annyi ingyenélő, munkakerülő nem volt, mint amennyi akad a segélyezett népek között. Azelőtt reggeltől estig dolgozó nők, férfiak, leányok, fiúk, akik ma a munkaerőtől megfosztott üzemekben, háztartásokban, kereskedelmi és iparvállalatokban játszva kaphatnának kenyeret munkáért, henyélnek, lopják a napot. És miért? Mert csak egy kis savnitott uborka arcot kell vágni és ott a bőséges segély pénzben, természetben!

A jótékonyáságnak, ha arra szükség van, mi vagyunk a legaltruistább szószólója. De viszont kell, hogy a legnagyobb keserűség hangján szóljunk, látva, hogy ez a rettenetes terhet képező jótékonyág teljesen elhibázott, kárba vesztett. Ez nem egyből részünkről behunyott szemmel való pénzkidobásnál, sok segélyezett részéről pedig a jótékonyág kiuzsorázásánál.

Ma, mikor annyi felé kell munkáskéz és annyi célra kell adakoznunk, téves irányban nem lenne szabad könyörületkedni. Ép azért emelünk most szót, hogy erre a siralmasan ferde helyzetre felhívjuk a népszerítők szervezőinek a figyelmét. Hangsúlyozzuk, mi nem vádolunk senkit, mi csak konstatálunk. Sok a munkaalkalom. Ez az első. A kereskedelmi és iparkamara azt hisszük szívesen érdeklődne, hogy hol — mennyi munkáskezet lehet elhelyezni, a vármegyei gazdasági egyesület, szintén tud adni számos munkaalkalmat. És mégis a segélyezett száma aránytalanul nagy. Mert a segélyezett java része olyan egészségi viszonyok között van, hogy nem dolgozik, nem keres, mert — nincs rászorulva, futja a segélyből!!!

Hát kérdjük; nem haszontalanok-e ezek? Hisz ha másra nem, a sebesült katonák támogatására, a rokkantak műszereire jó lenne ez a pénz, a mikre ma ép a tultengő segélyezések miatt alig jut. Hol itt az erkölcs, hol itt a nemes jótékonyág? Pálinkára, sörre, szardiniára, borra kell-e adni a jótékonyág garasait? A ki erre adja, az a társadalom szeméjte, heréje. Pedig tessenek elhinni, nem sokat mondunk, de a segélyek fele erre megy.

Többet talán kár is beszélni. Itt a ta-

vasz. A hatóságnak s jótékonyással foglalkozóknak, népsegélyezőknak fontolóra kell venni, hogy most nem a segélynek, hanem a becsületes munkának kell fenntartani a családokat. Lesz, sőt van most munka elegendő és a munkabíró férfinép hadban lévén, gyerekklány, serdülő fiu, asszony mind kell, hogy férfit pótoljon. Erre azonban addig, míg a segélyből lehet duhajkodni ne számítson az állam, ne a megye, a társadalom, a gazda.

Magyei hatóságok, a jótékonyágok a jótékonyág elismert vezetői tessenek ezeket fontolóra venni és beszüntetni a segélyezést! Ma még nem késő ez. Ma még csak a tavaszi munka és a munkaerőhiány elején vagyunk! Szabadítsuk hát ki a segélyezésszülte lusta, munkakerülésből a munkaerőket! Tessenek elhinni: nem halnak ők éhen!!

A hétről.

február 26.

A hősök emléke.

A Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság amely Lukács György v. b. t. t. orsz. képviselő és Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy vezetésével az egész országra kiterjesztette működését, felhívással fordult a vármegyéi alispánjaihoz, a városok polgármestereihez, a fősolgabírákhoz és a községi jegyzőkhöz az akció közigazgatási támogatása érdekében. A bizottság elsősorban a harcúterén szerzett sebesülés, vagy betegség következtében elhunyt hősök halála körülményeinek és esetleges hősi cselekedeteiknek adatait gyűjti össze. E nehéz munkában kiváltképp a kör- és községi jegyzők lehetnek a bizottság segítségére s ebből a célból a jegyzőkhöz kérdőívek mentek a következő pontozatokkal:

1. Összeírandó a körzete, vagy községe területéről való hős halottak pontos olvasható neve, életkora, családi viszonyai, iskolázottsága, foglalkozása jellemzése.

2. Megjelölendő a hős halottak katonai minősége, rangja, a fegyvernem, az ezred és század száma.

3. Megjelölendő a hely, ahol meghaltak, a sebesülés, vagy betegség, amiben meghaltak, az időpont, amikor meghaltak, továbbá elhalálozásuk körülményei.

4. Összeírandó családtagjaiknak (szülő, feleség, gyermekek, testvére) névsora és a családtagok lakhelye.

takaríthatunk egyet-mást. Hogy messze ne menjek itt vannak a tésztafélék, melyek készítéséhez mindég csak buzalisztet szoktunk használni, pedig ha beszélünk olyan emberekkel kik Erdélyben jártak és ottani szokások szerint főztek, látni fogják, mily nagy szerepe jut ott a kukorica lisztnek, oly sok tészta szerű ételt lehet abból készíteni, puliszka, málé, ganzi, pogácsa és sok egyéb, ami a mellett, hogy változatosabbá teszi a kosztot, lehetővé teszi a buzaliszt megakartását, most már az új tengeri is száraz, örömlhető — így olcsón hozzá lehet jutni.

Naponta sok szó esik arról is, hogy az állandó husevés nem ajánlatos, mert az okozza a reumát, kösvényt és más bajokat. Ittis van adva egy mód, hogy egyrészt egészségünket is szolgálva a husfogyasztást csökkentjük, együnk helyette zöldségféléket, főzeléket. Kivánatos különösen, hogy a marhahús fogyasztást mérsékeljük, mert természetesen ezt a husféléket használhatja leginkább a hadvezetőség, a marhát legkönnyebb a haretér közelébe vinni és legjobban lehet ott kihasználni, ne együnk el tehát vitéz katonáink elől a húst!

Marad a husevőknek, most amíg a tél tart, el nem romlik, a hal, aztán a disznóhús, juhús, vadhús, baromfi sőt az inyceneknek most a bőjti szezonban a

béka; házi asszonyainknak azonban főleg arra kell törekedni, hogy az olcsóbb zöldségféléket kedveltsék meg háztartásukban.

Hogy mily módon vezessék azt be, mily formákban adják azt az asztalra, annak részletezésébe még akkor se mennék bele, ha valami igen jó receptjeim volnának, mert ha rosszul sikerülne nem mernék a férjek szemé elé kerülni és felesleges is, mert tudom, hogy háziasszonyaink az uzsonnai kávécska vagy tea mellett oly finom ételeket fognak kigondolni, hogy férjeik egy félórával hamarabb hagyják abba az alsózt a kaszinóba, hogy a délről felmaradt és vacsorára félre tett sárgarépa főzeléket, a mely azonban nincsen sem „jól megszóva“ sem „jól megpaprikázva; minél hamarabb élvezhessék.

Íde jutottunk tehát, hogy a háború sikere nemcsak katonáink vitézségén, nemcsak az önkéntes ápolónők önfeláldozó tevékenységén fog mulni, hanem kijut az a tűzhely mellett foglalatokodó házi asszony is a dícsőségéből, ha helyes beosztással és takarékosággal módot nyújt ahhoz, hogy amit a természet a múlt évben csak mostohán adott meg, elég legyen addig, amíg vagy a háborúnak vége lesz vagy pedig az újtermés módot nyújt ahhoz, hogy bővebben teremvén buza „hadikenyer“ helyett ismét kalácsot ehessünk.

5. Megírandó volna a munkaadójuk neve, lakhelye; valamint azon testületeknek (köz- és magánhivatal, ipartestület, kaszinó, sportkör stb.) címe és lakhelye, amelyeknek tagjai voltak.

6. Megírandó azon hősi cselekedet, amelyet tudomás szerint hazájuk védelmében véghezvittek.

A kitöltött kérdőívek a Hősök Emlékét Megőrkítő Országos Bizottság központi irodájába Budapest IV. Hajó-u. 16. küldendők.

Ujabbban a bizottság tagjai lettek dr. Dobóczky Sándor a Magyar Védőegyesület elnöke, Fejérpataky László dr. a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatója, Hódinka Antal dr. egyetemi tanár Pozsony, Ortvay Tivadar ny. apátplébános, Pilch Jenő őrnagy, az ismert katonai író.

— A községi gazdasági bizottság. Somogyi Béla cs. és kir. kamarás, alispán következő megszívlelendő felhívást boesáto ta ki:

A népek most dúló véres harcában győzelmet csak úgy remélhetünk, ha vitézen küzdő katonáink haditetteihez hozzáfűződik az itthon maradtoknak az egyéni érdeken messze túl menő hazafias polgári munkássága.

E munkásság egyik legfontosabb ága a jövő termés előkészítéséhez szükséges mezőgazdasági munkák elvégzése.

Hogy ezt biztosítsuk, megalakítottam úgy a vármegyei központi gazdasági bizottságot, — mint a községi mezőgazdasági bizottságok megalakítása iránt is intézkedtem.

Van szerencsém felkérni, hogy a szervezkedés e munkájában a „községi gazdasági bizottság“-ot különösen oly irányú támogatásban sziveskedjék részesíteni, hogy a haza védelmével elfoglalt férfi kezek munkájának egy részét a gyermek kezek pótolják, hogy a már munkára alkalmas gyermekek tehetségüknek és testi erejüknek megfelelő mezőgazdasági munkát végezzenek, — továbbá, hogy gyermekotthonok létesítenek, hogy a női munkaerő a háztartási teendők alul felszabadulva, a mezőgazdasági munkák elvégzésében minél nagyobb mérvben felhasználható legyen.

Bizonyára fog akadni a községben egy arra való nő, a ki esetleg díjazás mellett elvállalja a mezőgazdaságban még nem alkalmazható gyermekek napközi ellátását és felügyeletét.

— A főegyházmege köréből. A főegyházmegei hatóság Ravasz István felsőpéki helyettes plebánost szubszidiárius minőségben Szénavárra helyezte át.

Szép és nagy feladat vár azokra is kiknek megadatott, hogy egy kis darabka földdel, kerttel rendelkeznek, mert azok már beállhatnak a termelők közé, és meglehet azaz örömlük, hogy az illatozó szegfű helyett saját termésű és nemkevésbé jó illatu sültkrumpli díszítse asztalunkat. Mert az bizonyos, hogy a nyárig, új termésig minden készlet fellessz használva, elfogyasztva, valószínűleg minden drága is lesz, azért akinek módjában áll, álljon be termelőnek, hanem is termel vaggon számra árut, deha szükségletének csak egy részét is sikerül saját terméséből fedezni, olcsóbbá teszi háztartását, és ha kiesiben is de mégis hozzá járul olcsóbbtételére azon élelmészeti cikkeknek a melyek piaci kereslet tárgyát képezik. Gondoljuk meg, hogy sok kiesiből lesz a nagy és ne resteljünk kis termeléssel se vesződni; gondoljunk meg, hogy csak összetartással és kitartással lehet jelentős eredményeket elérni Takarékoskodjunk mindennel annál is inkább mert a fokozott drágaság dacára sem drágasági pótlék, sem fizetés emelésére kilátás nincsen.

Igy mozdítjuk elő hazánk és a magunk boldogulását.

T—d.

— **Az Ipolysági Takarékpénztár.** Az Ipolysági Takarékpénztár folyó évi március hó 14-én vasárnap d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg XLVI-ik ülést évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés az igazgatóság és felügyelő bizottságnak az 1914. évi ülést eredményéről. 2. Határozathozatal a tiszta jövedelem felosztása, valamint a felmentvény megadása iránt. 3. Az 1915. évi költségvetés megállapítása. 4. Igazgató, igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletdíjának három évre való meghatározása. 5. Elnök, igazgató, továbbá az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak három évi idő tartamra való megválasztása. 6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kiküldése. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés megtartását megelőző év utolsó napján nevére volt írva.

— **Orvosi körökből.** Wertheimer Ernő dr. ipolysági közkórházi és törvényszéki orvos, fogspezialista a katonai szolgálat alól ideiglenesen fölmentetvén, hazaérkezett. Paciensei részére rendelési ideje Kossuth-utcai rendelőjében naponta délután 3—6 óra között van.

— **Tilos a fehér kenyér.** A kormány egy újabb rendelete az eddiginél is jobban megszigorítja a buza- és árpalisztból való kenyérsütés lehetőségét és még a pékeknek is megtiltja, hogy a magánfelek által elkészített tésztát sütésre elfogadják, ha annak legalább a fele nem kukoricalisztból készült. A fontos rendelet, amely március hó 1-én lép életbe, minden háztartást érint és célja a buza- és árpaliszttel való takarékoskodás fokozása. De arra nézve is történt intézkedés, hogy a magánosok tág lelkiismerete esetleg el ne követhesse azt a hazaelenes eszelekményt, hogy saját uri fogyasztására külön vett búzából külön fehér kenyérlisztet őrölthessen. E hó 15-ikén lépett életbe az új miniszteri rendelet, amely szerint a hadiliszti 50 százaléka lesz buza, 50 százaléka pedig árpa, vagy kukoricaliszt. Ezenkívül szigorúan megszabja a rendelet azt is, hogy aki magának egy métermázs buzát akar megőrölni, melléje köteles egy métermázs, tehát ugyanennyi árpát, vagy tengerit is szállítani a malomnak amely 0-ás fehérlisztet 15 százalékot adhat csak ki tisztán, a többit pedig hadi minőségben az árpával, vagy kukoricával kell nadlisztté keverni.

— **A fellobogóztott Ipolyság** Hindenburg újabb nagyszerű győzelme általános örömet és lelkesedést keltett nálunk is. A mazuri őrési győzelemről az első jelentés óta érkező hírek, a melyek a szákmány folytonos nagyobbodásáról számolnak be, nagy örömet keltek. Abból az alkalomból, hogy az elfogott oroszok száma meghaladja a százezret és a németek több mint 300 ágyut foglaltak el, pompásan fellobogózták egész Ipolyságot. Zászlók hirdetik a vármegyeházán, az összes középületeken és számos magánházon, hogy hű szövetségesünkkel a teljes szívvvel együtt ünnepeljük Kelet-Poroszország felszabadítását.

— **Uj iskola Szúdon.** Jankovich Béla kultuszminiszter arról értesítette a vármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy a f. évben a szudi áll. el. iskola részére fog új épületet emeltetni. Az építés érdekében való elmunkálások és tárgyalások folyamatban vannak.

— **Levél az orosz fogságból.** Falek János önkéntes tizedes, ipolysági m. kir. adótszint megsebesülve orosz fogságba került. Nikolsk—Ussuriskből január 5-iki kelettel irt mostan Harsányi István korponai adónivatali ellenőrnek német nyelvű levelet. Irja benne, hogy egészséges és hogy december 9-én Cziráky Iván főpénztárnoknak véglegesítés ügyében irt s hogy folyamodványán életben létét: Fejérváry Géza dr. ipolysági

aljárásbíró és Ambros Béla kir. törvényszéki jegyző kikkel egy épületben lakott, igazolták. Fejérváry dr. különben nemrég fényképet küldött ugyanonnan feleségének. A képen Ambros és még három tisztársuk van rajta s láthatólag jó színben vannak. A gondos nő szem nem is fedezett fel más hiányt, mint hogy nincs rajtuk kézelő, már pedig feltehető, hogy annélkül nem álltak volna a fotografus elé. Ugyáltszik hogy a fehérneművel kicsit takarékoskodik vendéglátójuk, a szent Oroszország.

— **Hósi halál a harctéren.** özv. Kállai Edéné született Popper Erzsébet gyászlapon tudatja, hogy férje Kállai Ede ügyvéd a 3-ik bosznia-hercegovinai gyalogezred tartalékos hadnagya 34 éves korában az északi harctéren Nosvo Radomsk mellett 1914. november 21-én hősi halált halt. Bajtársai, míg tetemeit hazaszállíthatják, ideiglenes sirba hantolták el.

— **Eljegyzés.** Lehoczky Károly szobellébi körjegyző e hó 18-án eljegyezte Keviczky Lenkét Bábán.

— **A Hontmegyei Népbank közgyűlése.** A Hontmegyei Népbank Részvénytársaság, 1915. évi március 8-án d. u. fél 3 órakor Ipolyságon, az intézet helyiségében tartja XI. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysora: 1. Az 1914. évi zárszámadás és mérleg megállapítása. 2. Az igazgatóság jelentése és az abban foglalt javaslatok elintézése. 3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 4. A nyeresemény feletti határozat. 5. Megbízatása az igazgatóságnak, hogy alkalmilag az intézet számára megfelelő házat vehessen.

— **Államsegítség egy óvónak.** Jankovich Béla kultuszminiszter a zebegényi magán ovoda dologi szükségleteinek részben való fedezésére a folyó tanévre 600 korona államsegédelmet folyósított.

— **Vegyünk Vörös-Kereszt bélyeget.** A Vörös Kereszt Egylet hontmegyei választmányának elnöksége ez uton is felkér mindenkit, hogy vegyen vörös-kereszt jótékonyági bélyeget. A művészi kivitelű jegyek jövedelme a Vörös-Kereszt Egylet alapjainak gyarapítására fordítatik, tehát oly magaslatos és hazafias célt szolgál, amelynek teljes erejű támogatása a mai időkben elsőrendű hazafias kötelesség. — A jótékonyági bélyeg ára 10 fillér. Kapható a választmány titkáránál és annak távollétében a vármegyei irodavezetőnél. Azonkívül a 6 járási főszolgabíróknál és Korpona polgármesterénél.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Ipolyság képviselőtestülete e hó 25-én képviselőtestületi közgyűlést tartott, melyen fő ügyeket intéztek el.

— **A hadikenyér sütési módja.** A gazdaszonyok legnagyobb gondja ma, hogy miképpen lehet a fele-tengerilisztes sütőlisztből jó kenyeret sütni. A kukorica- és buza- lisztből készült kenyér nagyon egészséges, jó ízű és élvezetes kenyér akkor, ha el tudják készíteni. Ennél a kenyérnél fontos az, hogy a tésztát nem szabad egészen megkeltetni hagyni és legfeljebb 5 százalék burgonyát lehet keverni a liszt közé. A kovászkészítéshez valamivel kevesebb élesztőt kell venni, mint a buzakenyérnél és ügyelni kell arra, hogy a víz se hűdegen, se meleg, se langyos, hanem hűvös legyen. Ha a kovász készen van, nem szabad engedni, hogy az túl keljen, rendes kelés után kell megdagasztani, és dagasztás után fél óráig pihenjen a tészta. Ha a félóra elmúlt, ki kell szakajtani a tésztát, de — ez a legfontosabb — kiszakajtatás után nem szabad azt teljesen megkeltetni hagyni, hanem félig megkelve kell elvinni a sütődobba. Ha így készítik el a háziasszonyok a tengeriliszttel kevert kenyeret, akkor

az nagyon ízletes lesz. Egyébiránt nem fog ártani, ha a buza- és árpalisztból készült kenyér készítése módját is megtanulják a gazdaszonyok. Az árpakenyér nagyon jó, csak az árpának nagy hatóereje van és ha ebből a keverékből készült tésztát meleg helyen készítik el és meleg helyen hagyják megkeltetni, akkor erjedni kezd és nem lesz jóízű. Erre tehát ügyelni kell és vigyázni arra is, hogy a bedagasztott tészta csak rövid ideig álljon.

— **A közigazgatás köréből** Ambrózy Zoltán vármegyei irodasegédtszft f. é. március 1-én a XI. fizetési osztály 1-ső fokozatába lép elő.

— **Földbirtokosaink** figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi cégnek mai hirdetését, mely a tavaszi vetés és az ideai aratás érdekében fontossággal bír.

— **A magyar nyelvért.** A „Korponai Népbank” elhunyt igazgatójának Baumerth Ottónak emlékére a korponai mk. állami polgári fiú iskolánál 200 koronás alapítványt tett, melynek kamataiból a magyar nyelvben legjobb haladást tanúsított szegény tanulók lesznek jutalmazandók.

— **Tömeges mezei munkás jelentkezés.** *Gazdáink és munkaadóink érdeklődését hívjuk fel arra, hogy a nagyváradi miniszteri kirendeltség körzetében nagy számban jelentkeztek mezőgazdasági munkások, férfi és nő vegyest, a kik éves vagy hónapos cselédeknek esetleg más vidékre is hajlandók elszegődni. Az érdeklődő munkaadók igényüket a feltételek közlésével sürgősen jelentsék be Hontvármegye alispáni hivatalánál.*

— **Olcsó levélpapír.** Raktáromon a levélpapír túlhalmozódott miatt is a nem divatos doboz levélpapirokat mélyen leszállított áron adom el. Neumann Jakob kereskedő.

Jò házból való fiu
nagyobb vidéki nyomdába

tanulóul

felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban

A Nigrovich-féle 6 fajta
községi választási nyomtat-
vány kapható:

Neumann Jakabnál

Ipolyságon.

1 iv 4 fillér.

Meghívó.

Az Ipolysági takarékpénztár folyó évi március hó 14-én (vasárnap) ó. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg.

XLVI-ik üzlet évi rendes közgyűlését, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés az igazgatóság és felügyelő bizottságnak az 1914. évi üzlet eredményről
  2. Határozathozatal a tiszta jövedelem felosztása, valamint a felmentvény megadása iránt.
  3. Az 1915. évi költségvetés megállapítása.
  4. Igazgató-igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletdíjának három évre való meghatározása.
  5. Elnök, igazgató, továbbá az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak három évi idő tartamra való megválasztása.
  6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kiküldése.
- Ipolyság, 1915. február hó 25-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés megtartását megelőző év utolsó napján nevére volt írva.

MÉRLEGSZÁMLA.

Vagyon: Pénztári maradvány 1914 dec. 31-én 98193.68. Folyószámlán más pénztárazetnél 16062.91. 114256.59. Értékpapírok 398809.50. Értékpapírok függő kamata 11036.95. Törlesztéses jelzálog kölcsönök 991049.02. Kamatozó jelzálog kölcsönök 2058903.48. — Váltó kölcsönök 2.005569.95. Folyószámlai adások fedezet mellett 592970.68. Kölcsönök értékpapírokra 18956.—. Intézeti ház 45000.—. Telefon letét 50.—. Idegen pénzek és szelvények 1290.09. Hátrálékos kamat 55280.69. Értékpapír hadikölcsön syndikatus 408454.38. Óvadékok 155600.—. Összesen 6857227.33.

Teher: Részvénytőke 720000.— Tartalék alap 190000.—. Külön tartalék alap 13475.—. Osztalék tartalék alap 20000.—. Nyugdíj alap 103266.—. Jubileumi alap 7004.—. Betétek könyvecskére 3.783136.40. Betétek folyószámlára 145839.64. Visszleszámítás 726066.89. Folyószámlai hitelezők 760981.49. 10 százalék betéti kamatadó hátralék (II. félév) 9110.52. 10 százalék foly. száml. betét kamatadó hátralék (II. félév) 380.98. 1913. évi fel nem vett osztalék 1170.—. Átmeneti kamat 55042.97. Letétek 39747.52. Óvadékok 155600.—. Bélyeg illeték 92 fill. 1913. évről áthozott nyereség 4171.52. Ipolynyéki fiók 1914. évi tiszta nyeresége 7477.69. Anyaintézet 1914. évi tiszta „ 114755.79. Összesen 6.857227.33.

Ipolyság, 1914. december 31.

Berkó István,
igazgató.

Hirdetéseket és reklámokat jutányosan közöl a kidóhivatal.

Mi lesz tavasszal?

ezen töri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben mint eddig, akkor tavasszal nem fogják fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tífusz, a vérhas.

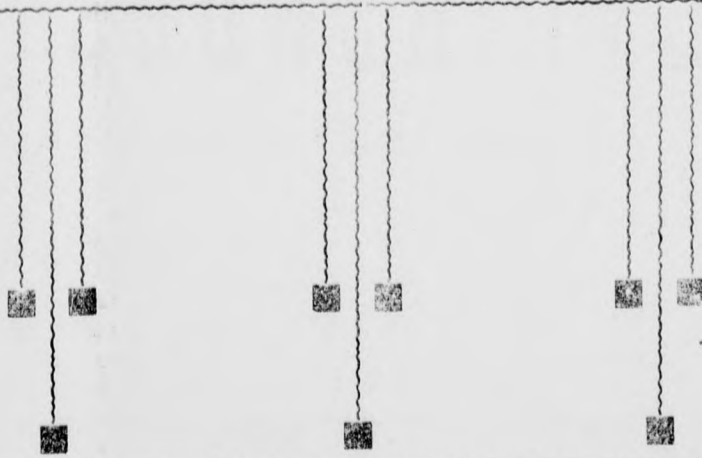
Ellenségeink hadseregében a kiütéses tífusz nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetük közvetítik, miért is ellenük védekezünk alapos fertőtlenítéssel.

Kezünket és arcunkat **LYSOFORM SZAPPAN-NAL** mossuk meg és a mosdó és fürdővizhez adjunk kevés **LYSOFORM** fertőtlenítőszeret. A butorokat reggel töröljük át 3%-os **LYSOFORM** oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puha fapadlókat. Piszkos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3%-os (olesó) **eyers lysoform** oldatba 24 óráig beáztatni s csak aztán mosatni.

TANULJUNK MEG FERTŐTLENITENI
s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „**EGÉSZSÉG és FERTŐTLENITÉS**” című tanulságos könyvecskét.

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyárából **UJPESTEN.**

Ló pokróc, katona takarók, katona kofferok a legnagyobb választékban kaphatók

:: NEUMANN JAKABNÁL IPOLYSÁGON. ::

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szernek
jelezzik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá
meghűléselleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és
magányosoktól bizonyítéka
a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Kelet bélyegző

**Neumann Jakab pa-
pirkereskedésében
kaphatók.**

Ára 1 korona.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden
földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen meg-
védeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az
üszök, melyen ellen biztos védelmet nyújt a kitünő

C O R B I N

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek,
valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A
Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs,
árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál
alkalmazható egyaránt kitünő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkő-
vel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközlendők, mert
a vasuti szállítás számos vonalon akadálylyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást
és bizonyítvány másolatokat érdeklődőknek.

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyára UJPESTEN.

M e g h i v ó.

A Hontmegyei Népbank Részvénytársaság

**1915. évi március 8-án d. u. fél 3 órakor Ipolyságon, az
intézet helyiségében tartja**

XI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1914 évi zárszámadás és mérleg megállapítása
2. Az igazgatóság jelentése és az abban foglalt javaslatok elintézése
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása
4. A nyereség feletti határozat
5. Megbízatása az igazgatóságnak, hogy alkalmilag az intézet számára megfelelő házat vehessen.
Ipolyságon, 1915. február hó 19-én.